

I nogle lande, f. eks. Norge og Sverige, har udvalgsordningen altid hvilet på faste udvalg, d. v. s. udvalg, der virker i hele rigsdagssamlingen, og som behandler alle sager af en bestemt art. I andre lande har det været regel at henvise de enkelte sager til særlige udvalg, hvis virksomhed så ophørte med behandlingens afslutning. Dette system har man tidligere brugt i Frankrig og Belgien, og det står vel i forbindelse med, at sagerne dér i vid udstrækning blev behandlet i „afdelinger“, som helt eller delvis sammensatte udvalgene på grundlag af den interesse for og saglige indsigt i de enkelte lovmøder, der var kommet til orde under forhandlingerne i afdelingerne. I nyere tid er afdelingssystemet imidlertid trængt mere i baggrunden, og med forholdstalsvalgmådens udbredelse og partisystemets fæstelse er grundlaget for udvalgenes opbygning blevet forandret. Derved opstår spørgsmålet, om det ikke frembyder fordele at koncentrere udvalgsbehandlingen i et mindre antal faste, omfattende udvalg fremfor at splitte den i så mange særlige udvalg, som der er sager. Både den franske og den belgiske udvalgsordning er nu hovedsagelig bygget på faste udvalg, og i Holland, hvor man for en del år siden udelukkende anvendte afdelingssystemet, går udviklingen tydeligt i retning af at behandle vigtigere lovforslag i stående udvalg.

Da folketingets forretningsorden i sin tid blev udarbejdet, knyttede man store forventninger til indførelse af det franske afdelingssystem. Dette fik også indflydelse ved overvejelserne angående udvalgsorganisationen, idet man regnede med, at udvalgene delvis skulle rekrutteres fra afdelingerne. Spørgsmålet om forholdet mellem faste og særlige udvalg spillede derimod en ganske ringe rolle under forhandlingerne. Dette spørgsmål blev heller ikke taget op til samlet drøftelse, hverken da afdelingssystemet efter få års forløb blev forladt, eller ved senere revisioner af forretningsordenen, men er kun lejlighedsvis blevet berørt. Det væsentlige i vor udvalgsordning har da stadig været særlige udvalg. I tidens løb er dog en række opgaver blevet henlagt til stående eller faste udvalg: forretningsordenen, valgs prøvelse (1874), andragender (1874) og statsrevisorernes betænkning. Finansudvalget blev vel undtaget fra den almindelige regel om udvalgs ophør allerede 1889, men fandt først 1914 formel optagelse blandt de stående udvalg. Lønningsudvalget stammer fra 1915, og § 45-udvalget blev „stående“ et par år efter 1915-grundlovens ikrafttræden.

Statens lønninger kan nævnes som eksempel på et område, hvor en samlet udvalgsbehandling byder iøjnefaldende *fordele*. Den tidligere stykkevise behandling af de enkelte statsinstitutioners lønningsforhold gav ikke den garanti for samlet afvejning af institutionernes lønvilkår og parallel klassificering, som her er fornøden. Sådant overblik og systematisk behandling kan i større eller mindre grad være påkrævet også på andre områder. Og stadigt arbejde med et lovgivningsemne i vidt perspektiv giver utvivlsomt en træning og indsigt, der ikke kan opnås ved mere lejlighedsvis beskæftigelse med enkelte sider af problemet. Det er tillige en fordel, at et stort antal medlemmer af tinget gennem nedsættelsen af en række faste udvalg fra første færd drages ind i behandlingen af